

Monitasoinen hallinto (ilmastoja koskevassa) toiminnassa –

Luodaan yhdessä poliittisia
ratkaisuja ilmastonmuutoksen
torjumiseksi

The **EU Covenant of Mayors Office** is responsible for the overall coordination of the initiative in Europe. It is composed of networks of local and regional authorities: Energy Cities, Climate Alliance, EUROCITIES, CEMR, FEDARENE and ICLEI Europe.

Covenant of Mayors Office

Mundo Madou

Avenue des Arts 7/8

1210 Brussels, Belgium

✉ press@eumayors.eu

🐦 [@eumayors](https://twitter.com/eumayors)

🌐 www.eumayors.eu

Julkaissut Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksen toimisto kesäkuussa 2021

Tekijät ilmastoa ja energiaa koskevasta Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksesta: George Stiff, Giorgia Rambelli, Silvia Assalini ja Andreas Jäger

Graafinen suunnittelu Kate Snow Design

© Euroopan unioni, 2021

Euroopan komissio ei ole vastuussa tästä julkaisusta.

Sisältö

Miksi monitasoinen hallinto on tärkeää?	04	Miksi vastuuvollisuus kannattaa sisällyttää monitasoiseen hallintoon?	16
Miksi avoimuus on ratkaisevan tärkeää monitasoisen hallinnon kannalta?	10	Miten monitasoinen hallinto voi parantaa tehokkuutta ?	19
Miten osallistuminen edistää monitasoista hallintoa?	13	Miten monitasoinen hallinto johtaa johdonmukaisuuteen ?	22
		Mitkä keskeiset toimet vahvistavat monitasoista hallintoa?	25

Miksi **monitasoinen hallinto** on tärkeää?

Monitasoinen hallinto (Multi-Level Governance, MLG) on olennainen osa nykyaikaista ja kattavaa poliittista päätöksentekoa¹, jota voidaan soveltaa kaikilla tasoilla paikallisesta politiikasta EU:n politiikkaan (ja tietenkin myös Euroopan ulkopuolelle). Se voi vahvistaa erilaisia prosesseja, erityisesti tukea ja **nopeuttaa ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista** sekä torjua tehokkaasti energiaköyhyyttä, tarjota johdonmukaiset puitteet oikeudenmukaiselle siirtymiselle ja vahvistaa monia muita keskeisiä kysymyksiä. Kun tarkastellaan ilmastomuutoksen monitahoiseen maailmanlaajuiseen haasteeseen vastaamiseksi tarvittavien ratkaisujen mittavuutta ja laajuutta, tehokas MLG on keskeinen voimavara, jolla voidaan nopeuttaa **kustannustehokkaita ja sosiaalisesti osallistavia toimia**.

Euroopan kaupunginjohtajien ilmasto- ja energiasopimus (Euroopan yleiskokous) ei ole ainoastaan esimerkki koordinoituista monitasoisista toimista, vaan se tarjoaa myös ideoita, resursseja ja mahdollisuuksia **parantaa MLG:n mahdollistamista, laajentamista ja valtavirtaistamista ilmasto- ja energiapolitiikassa** kaikkialla Euroopassa. Mutta mitä MLG tarkoittaa käytännössä? Mikä on sen rooli päätöksenteossa sekä ilmasto- ja energiatoimien nopeuttamisessa? Miksi MLG:tä pidetään Euroopan yleiskokouksen keskeisenä osatekijänä?

Mitä monitasoisella hallinnolla tarkoitetaan?

Tehokas MLG on joukko **yhteistyömekanismeja**, joilla varmistetaan, että keskeiset **sidosryhmät saavat äänensä kuuluviin** niille kaikkein tärkeimmissä asioissa. Vaikka MLG on erittäin sopiva parantamaan päätöksentekoprosesseja kaikilla hallinnon tasoilla, tässä asiakirjassa otetaan tarkoituksellisesti huomioon lähinnä kansallinen näkökulma. Sen vuoksi sillä pyritään osoittamaan, että sen sijaan, että se olisi vain ylhäältä alaspäin suuntautuva lähestymistapa, jossa kansalliset edustajat laativat ja päättävät politiikasta, joita alempien toimijoiden on yhdenmukaistettava, MLG perustuu seuraaviin seikkoihin:

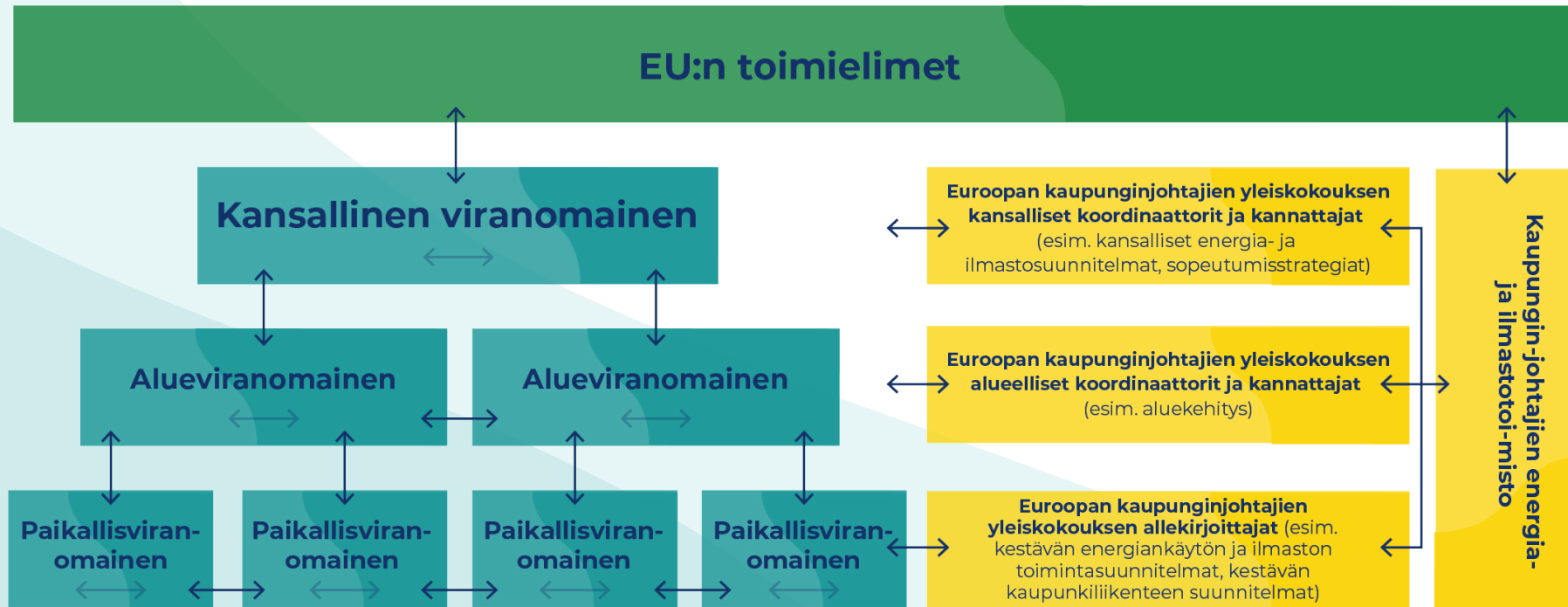
- muiden tasojen (eli paikallis- ja alueviranomaisten) näkemysten **vertikaalinen integrointi**, jotta voidaan parantaa ja yhdenmukaistaa korkeamman tason päätöksiä alempien kansallisten tarpeiden mukaan ja ;
- **horizontaalinen integraatio**, jotta vertaisryhmien toimintaan osallistuisivat samalla tasolla rinnakkaiset ministeriöt, asianomaiset julkiset virastot jne. synergioiden varmistamiseksi ja epäsuhan välttämiseksi.

¹ MLG vaikuttaa erilaisiin (julkisiin) prosesseihin, joten tässä asiakirjassa käytetään termiä "politiikka" laajemmassa merkityksessä, jotta siihen voidaan sisällyttää erilaisia säädöksiä, korkean tason strategioita, toimintasuunnitelmia, sääntelyohjeita jne.

² Alueiden komitean **valkoinen kirja monitasoisesta hallinnosta** (2009).

Tehokkaan MLG:n perustamista varten olisi perustettava kaksi keskeistä tekijää, nimittäin "rakenteet" ja "vuoropuheluprosessit". Ensimmäisessä käsitellään muodollisia/epävirallisia **puitteita ja foorumeja** (esimerkiksi kuka on mukana ja miten ne ovat edustettuina), kun taas toisessa tarkastellaan **mahdollisuuksia vuoropuheluun** (esimerkiksi mitä vuorovaikutusta sidosryhmien välillä on ja mikä on kunkin panoksensa). MLG:n rakenteiden ja vuoropuheluprosessien perustamisessa ei ole yhtä kaikille sopivaa lähestymistapaa. MLG:tä on pikemminkin räätälöitävä paikallisiin, alueellisiin ja kansallisiin olosuhteisiin politiikan puitteiden parantamiseksi.

MLG edustaa "koordinoitua toimintaa [...], joka perustuu kumppanuuteen ja [...]. Vastuu jaetaan kyseisten hallintotasojen ja [...] välillä ottaen huomioon demokraattisen legitimiuden ja eri toimijoiden edustavuuden".²

Miten Euroopan yleiskokous hyödyntää monitasoista hallintoa onnistuneiden ilmastotoimien toteuttamiseksi?

MLG:n lähestymistapa kokonaisvaltaiseen integraatioon vastaa Euroopan yleiskokouksen edistämää järjestelmällistä lähestymistapaa, jonka tavoitteena on ottaa mukaan erilaisia toimijoita, jotta voidaan kehittää entistä tehokkaammin asianmukaisia lähtökohtia sekä ilmastonmuutoksen hillitsemiselle (esimerkiksi päästöt, energiatehokkuus, energiaköyhyys ja liikenne) että siihen sopeutumiseen (esimerkiksi riskit, haavoittuvuudet ja vaikutukset). Osa näistä toimista on korkean tason koordinaattoreiden ja kannattajien yhteisön työtä, sillä ne helpottavat jo nyt paikallisviranomaisten suunnittelua kestävän energian ja ilmastonmuutoksen toimintasuunnitelman (SECAP) toistuvien syklien avulla. Lisäksi jokaisen Allekirjoittajan olisi otettava horisontaalisesti mukaan useita kunnallisia

elimä ja yksiköitä, ja lisäksi heitä olisi kannustettava voimakkaasti **“murtamaan raja-aitoja”** ottamalla mukaan muita aloja koskevat paikalliset toimijat.

Kuvan viimeistely: Vertikaalisen ja horisontaalisen yhteistyön lisäksi MLG:tä voidaan edelleen tehostaa ottamalla mukaan myös valtiosta riippumattomat toimijat (esimerkiksi “quadruple-helix”-lähestymistavassa julkiset laitokset yhdistyvät kansalaisyhteiskuntaan, korkeakouluihin ja yrityksiin), jotta saadaan lisäarvoa niiden uusista näkökulmista. Tällaista monialaista lähestymistapaa pidetään itse asiassa niin hyödyllisenä, että se on hiljattain sisällytetty “paikalliseen ilmastopimukseen”, joka on osa Euroopan yleiskokouksen oman poliittisen sitoumuksen uutta lukua.

Näin ollen Euroopan yleiskokous tarjoaa ihanteellisen mahdollisuuden toimia monitasoisena foorumina, **joka mahdollistaa vähähiilisen, kestävän** ja osallistavan kehityksen yhteistyössä paikallistasolta valtiotasolle. Vahvistamalla kannustavien hallintomekanismien, monitahoisen suunnittelun tietotaitoa, virtaviivaistamalla investointeja vaikutusten hallitsemiseksi ja edistämällä sitoutumista kestävyyskehykseen ja vihreään elpymiseen, Euroopan yleiskokous voi tarjota keskeistä tukea menestyksekkään eurooppalaisen vihreän sopimuksen täytäntöönpanolle.

Euroopan yleiskokouksen allekirjoittajien tavoitteet ja toimet voivat edistää Pariisin sopimuksen päämääriä ja tavoitteita merkityksellisillä tavoilla, mutta ne toimivat myös energiaunionin hallinnoinnin keskeisinä välineinä erityisesti kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien kautta (National Energy and Climate Action Plans, NECP). Allekirjoittajien suunnittelemissa, toteuttamissa ja avoimesti valvomissa toimissa voidaan selkeästi **täydentää asianmukaista kansallista politiikkaa ja edistää kansainvälisiä tavoitteita**. Samalla ne voivat tuottaa suoraa, kestäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia useilla eri aloilla, (esimerkiksi luontoon perustuvat ratkaisut, luonnon monimuotoisuus, kiertotalous, terveys, sosiaalinen osallisuus ne.) jotka on räätälöity niiden edustamille paikallisyhteisöille.

Hyvin toteutettu MLG rikastuttaa päätöksentekoprosesseja useilla hyödyillä ja johtaa pidemmän aikavälin kehyksiin, vahvempiin suhteisiin ja menestyksekkäämpiin aloitteisiin.

Toisin sanoen tehokas MLG on hyödyllinen kaikkialla:

- Lainsäädäntö ja poliittiset välineet voivat olla paremmin keskenään synergisiä, hyödyntää niiden koko potentiaalia ja **optimoida vaikutuksia paikan päällä**.
- Eri tasoilla jaetut painopisteet voivat nopeuttaa täytäntöönpanoa vahvistamalla **toimintapuitteita** ja **tehostamalla käytettävissä olevien resurssien suunnittelua**.
- Yhtenäisen MLG:n kautta edistettävät vuoropuhelut lisäävät yleensä kansallisten ja alempien kansallisten viranomaisten välisiä suhteita ja auttavat **näin säästämään kustannuksia** vähentämällä tehottomuutta ja **välttämään ristiriitoja** rinnakkaisten kansallisten prosessien tai tuotantoketjun loppupään käyttöönoton kanssa.
- Kokoamalla kaikki saman pöydän ääreen MLG edistää kaikkien osapuolten **jaettua omistajuutta** sekä itse päätöksentekoprosessissa että sen myöhemmässä täytäntöönpanossa.

Euroopan yleiskokous tukee kaupunkeja, alueita ja maita ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja selviytymiskyvyn kehittämisessä. Tämä toteutetaan jatkuvalla työllä, jonka tavoitteena on ymmärtää ja parantaa hallintomenetelmiä, riskisuunnittelua ja soveltuvien investointivalmiuksien hyödyntämistä. Optimoitu MLG auttaa varmistamaan, että eri tasojen ja alojen politiikat ovat **EU:n uudessa sopeutumisstrategiassa esitettyjen sopeutumisperiaatteiden mukaisia**. Strategiassa keskitytään useisiin alueisiin: ekosysteemin sopeuttamiseen ja yhtenäiseen MLG:ään; seurannan parantamiseen selkeiden tavoitteiden ja indikaattoreiden avulla; ekosysteemien säilyttämisen ja ennallistamisen tärkeyteen; ilmastonmuutokseen sopeutumisen valtavirtaistamiseen kaikessa asiaankuuluvassa politiikassa; rahoituksen lisäämiseen kaikilla hallintotasolla ottamalla käyttöön julkisia ja yksityisiä investointeja; ja kriisien ehkäisyvalmiuksien, katastrofivalmiuksien ja vihreän elpymisen lisäämiseen.

MLG on hyvin linjassa monien Euroopan yleiskokouksen tukemien täydentävien lähestymistapojen kanssa. Sen soveltaminen erilaisiin olosuhteisiin tekee siitä osan **hyväksi todettuja ratkaisuja**, joilla varmistetaan, että sidosryhmiä eri puolilla mannerta kuullaan asianmukaisesti ja että he voivat osallistua tarkoituksenmukaisesti. **EU:n kaupunkiagendan kumppanuudet** ovat onnistunut esimerkki MLG:n toiminnasta, jossa keskitytään 14 keskeiseen aiheeseen, muun muassa energiakäänteeseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja jota on muokannut vahva yhteistyö kaupunki- ja aluetason edustajien kanssa. Muita aloitteita, jotka ovat osa samaa suuntausta edistää sidosryhmien vuoropuhelua, ovat Euroopan alueiden komitea, joka tukee **vihreää paikallista kaupankäyntiä** ja Euroopan komission (EY), joka edistää paikallisia **ilmastosopimuksia**. Viimeisin vastaa hyvin aiemmin mainittua Euroopan yleiskokouksen uutta lukua, jossa pyritään yhdistämään virallisesti paikallistason eri toimet edistämään jäsenvaltioiden kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista.

Tässä julkaisussa annetaan hyödyllisiä suosituksia hyvin toteutetun MLG:n hyötyjen valjastamiseksi, erityisesti niiden, jotka liittyvät kansallisella tasolla ohjautuviin ilmastotoimiin kaikkialla Euroopassa (esim. kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat tai hiilen siirtymäsuunnitelmat). Sen sisältö perustuu eurooppalaisen kontekstin asiakirjatarkasteluun ja kohdennettuihin haastatteluihin Euroopan yleiskokouksen koordinaattoreiden, kannattajien ja allekirjoittajien sekä muiden asiantuntijoiden kanssa 12:ssa EU:n jäsenvaltiossa. Osa näiden toimijoiden ja paikallis-/aluehallinnon edustajien näkemyksistä auttaa varmistamaan, että täällä esitetyt näkökohdat ovat edelleen merkityksellisiä, ajan tasalla ja **toteutettavissa kaikkialla Euroopassa** ja sen ulkopuolella.

Myös muita inspiraatioita **MLG:n maailmanlaajuisissa toimissa** on varmasti kaikkialla maailmassa, kuten seuraavat myönteiset esimerkit:

- **Kolumbian** eri alojen välinen yhteistyö kansallisten ministeriöiden ja alempien kansallisten toimijoiden välillä omien kansallisesti määriteltyjen panosten luomiseksi ja toteuttamiseksi³;
- Onnistuneita paikallisia ja alueellisia päästökauppajärjestelmiä (ETS) **Japanissa** innostavat tutkimushankkeet mahdollisesta kansallisesta päästökauppajärjestelmästä; ja
- **Kenian** ”koko hallituksen lähestymistapa”, jolla se voi hyväksyä kansallisen ilmastonmuutoslainsäädäntönsä ja perustaa erityisiä ryhmiä alikansallisiin ja kansallisiin julkisiin instituutioihin.

Tämän lähestymistavan avulla saadut suositukset on luokiteltu viiden hyvin vakiintuneen hyvän hallintotavan periaatteen mukaisesti (**avoimuus, osallistuminen, vastuuvollisuus, tehokkuus ja johdonmukaisuus**). Nämä keskeiset pilarit sekä täydentävät menetelmät, joilla ne saadaan hyödyttämään mahdollisimman paljon kansallisia ilmastopoliittisia prosesseja, auttavat muodostamaan suunnitelman vahvojen MLG-suuntaviivojen perustamiseksi. Viimeinen luku sisältää nopean viittauksen MLG:n järjestelmälliseen optimointiin lukijan omassa ainutlaatuisessa kontekstissa.

Avoimuus

Osallistuminen

Vastuuvollisuus

Tehokkuus

Johdonmukaisuus

³ Kansallisesti määritellyt panokset löytyvät UN-FCCC:n **Kansallisesti määriteltyjen panosten rekisteristä**.

⁴ **Eurooppalaista hallintotapaa koskevassa komission valkoisessa kirjassa** (2001) esitetyt periaatteet.

Miksi **avoimuus** on ratkaisevan tärkeää monitasoisen hallinnon kannalta?

Kun MLG:n rakenne on avoin, sidosryhmät ymmärtävät paremmin, miten toimintaketju toimii ja miten he voivat osallistua. Tämä puolestaan voi lisätä heidän halukkuuttaan jakaa tärkeitä näkemyksiä. Jos kaikista **tiedoista ja panoksista tiedotetaan avoimesti**, prosessi edistää merkityksellisempiä vuorovaikutussuhteita ja omistajuuden tunnetta sekä koko prosessin laajempaa hyväksyntää. Tämä pätee myös niihin, jotka eivät ole suoraan osallisina, mikä kertoo MLG:n kyvystä mahdollistaa järjestelmällisempi ja kattavampi ilmastotoiminta.

Perusta hyvin jäsenelty lähestymistapa, jossa määritellään selkeästi sen tarkoitus ja vaiheet

MLG voi parhaiten tehostaa toimintaprosesseja, jos se on perustettu järjestelmällisellä tavalla, joka selventää kaikkien sidosryhmien kannalta, miksi politiikka on alun perin laadittu, ja sisältää selityksen siitä, kuka osallistuu ja voisi osallistua (mikä olisi parasta selvittää kattavalla sidosryhmien kartoituksella), ja myös selkeän kuvauksen siitä, milloin prosessin eri osia tapahtuu ja miten MLG-menetelmiä sovelletaan jokaisessa vaiheessa.

→ **Toimi nyt!** *Laadi MLG-etenemissuunnitelma julkisesti saatavilla olevaan asiakirjaan, joka liittyy tiettyyn poliittiseen prosessiin ja jolla varmistetaan selkeys, edistetään laajempaa hyväksyntää ja virtaviivaistetaan viestintää, jotta osallistuminen olisi tehokkaampaa.*

Selitä toimijoiden rooli koko prosessissa ja heidän työpanoksensa arvo

On tärkeää edistää roolien vahvaa ymmärtämistä, mukaan lukien se, kuka vastaa yleisestä poliittisesta prosessista ja mitkä muut tehtävät (tulevat) otetaan huomioon. Samalla se voi lisätä uskottavuutta, jos julkistetaan, mitkä toimijat ovat jo olleet mukana ja mitkä tehtävät tai panokset heille voidaan antaa.

→ **Toimi nyt!** *Julkaise suunnitellut roolit, joilla seurataan sidosryhmien panosta ja joilla varmistetaan sekä täysi avoimuus että edistetään heidän osallistumisen tarkoituksenmukaisuuden tunnetta.*

Liitto yleiskokouksen kanssa

Ilmastotoimien suunnittelu ja riskinhallinta edellyttävät usein työskentelyä yksittäisten kaupunkien tai alueiden rajojen ulkopuolella sekä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi (esimerkiksi ilmanlaatu tai liikkuvuus) että siihen sopeutumiseksi (esimerkiksi metsäpalot tai tulvat). Paikallis- ja alueviranomaiset sekä muut sidosryhmät tarvitsevat täyden tuen ja mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä, jotta voidaan puuttua rajat ylittäviin kysymyksiin eri hallintotasolla.

Euroopan yleiskokouksen allekirjoittajilla on hyvät mahdollisuudet toimia edelläkävijänä, koska niillä on jo käytettävissään parhaat käytännöt, välineet, tiedot ja ohjeet, joiden avulla ne voivat paremmin hallita riskejä, kehittää kestäviä hillitsemis-/sopeutumisstrategioita, toteuttaa tehokkaita toimintasuunnitelmia ja asettaa etusijalle vihreät (elvytys) investoinnit. Monet näistä esimerkeistä ja muista arvokkaista materiaaleista, jotka Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksen toimisto ja sen koordinaattorit, kannattajat ja allekirjoittajat ovat tuottaneet ja testanneet kentällä, löytyvät julkisesti saatavilla olevasta **valmiuksien kehittämismahdollisuuksien ja -resurssien kirjastosta**.

Laadi selkeä aikataulu, jossa on riittävästi mahdollisuuksia merkitykselliseen sitoutumiseen

Olisi varmistettava, että kaikki MLG:n toimet suunnitellaan asianmukaisesti ja että niistä ilmoitetaan avoimesti. Osallistumiseen pitäisi antaa riittävästi aikaa, ja ei huonosti ajoitettujen jaksojen aikana. Toistuvien palautesilmukoiden avulla voidaan parantaa lopullisia tuloksia ja antaa sidosryhmille useita mahdollisuuksia arviointiin, mutta niitä ei myöskään pidä jättää auki niin pitkäksi aikaa, että koko prosessi hidastuu tarpeettomasti.

→ **Toimi nyt!** Tee tunnetuksi selkeä aikataulu asianomaisista toimista ja aikatauluista prosessin jokaiselle vaiheelle, mieluiten tarjoamalla useita mahdollisuuksia osallistua, välttämällä hankalia aikoja (esimerkiksi lomakausia tai hetkiä, joilla on enemmän lastenhoitotarpeita) ja ottaen huomioon erilaiset saavutettavuustarpeet, jotta pyrkimyksiä osallistua ei heikennetä.

Vahvista, että tiedot kulkevat sidosryhmille ymmärrettävällä tavalla

Vahva MLG mahdollistaa tiedon ja viiteaineiston asettamisen avoimeksi kaikkien saataville sen sijaan, että se rajoittaisi joidenkin etuoikeutettujen toimijoiden pääsyä. Näiden materiaalien ja tietojen on oltava helposti ymmärrettäviä ja niissä on vältettävä liian teknistä terminologiaa, joka saattaisi hämmäntää tai lannistaa joidenkin sidosryhmien osallistumista.

→ **Toimi nyt!** Tarjoa laajat mahdollisuudet kaikkien tarvittavien tietojen ja tausta-asiakirjojen saantiin ja vältä vaikeaselkoisen ammattikielen käyttöä aina, kun se on mahdollista.

Kommunikoi aktiivisesti sidosryhmien kanssa tunnettujen, saatavilla olevien kanavien kautta

On aivan yhtä tärkeää välittää tietoja asianmukaisesti. Dynaamisilla menetelmillä voidaan edistää aktiivista osallistumista, mutta niissä olisi edelleen hyödynnettävä erilaisia viestintävälineitä ja -muotoja, joita kaikki asianomaiset sidosryhmät yleisesti käyttävät.

→ **Toimi nyt!** Ilmoita keskeisistä toimista säännöllisesti, jotta asianomaiset toimijat tietävät, milloin ja miten he voivat osallistua. Hyödynnä perinteisiä ja digitaalisia kanavia (esimerkiksi postituksia, sanomalehtiä, TV:tä, radiota, julkisia istuntoja, verkkoartikkeleita, sähköpostia, sosiaalista mediaa, sähköisiä kokouksia jne.), jotta varmasti kaikki tarkoitetut yleisöt tavoitetaan ja heillä on pääsy tietoon.

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Latvia

Latvian NECP-valmisteluprosessin keskiössä oli kansalaisille, ammattilaisille, korkeakouluille ja yrityksille suunnattu vahva viestintästrategia.

Kansallinen hallitus tarjosi erilaisia mahdollisuuksia keskustella energia- ja ilmastotavoitteista järjestämällä useita kampanjoita: järjestämällä valtakunnallisia tv-tiedotustilaisuuksia, järjestämällä julkisia konferensseja/kuulemistilaisuuksia ja järjestämällä virtuaalisia kokouksia (myös verkossa myöhempää käyttöä varten). Tällaiset avoimet prosessit näkyivät myös asiakirjan kehittämisessä, jossa keskeiset kunnat, suunnittelualueet sekä korkeakoulujen ja muiden alojen asiantuntijat yhdistivät kansallisten hallitusten edustajat erityistyöryhmiin keskustelemaan NECP-toimista.

Miten osallistuminen edistää monitasoista hallintoa?

MLG:n ytimessä on kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden ottaminen mukaan politiikan kehittämiseen, mikä **institutionalisoi ja demokratisoi ilmastotoimia**. Eri toimijoiden integroiminen alusta loppuun politiikan suunnittelusta täytäntöönpanoon auttaa varmistamaan, että niiden tarpeet otetaan huomioon ja että ne täydentävät omia ilmastojä energiatoimiaan. Euroopan yleiskokouksen koordinaattorien ja sen allekirjoittajien välinen yhteistyö on erinomainen esimerkki MLG:n onnistuneesta toiminnasta.

Tällainen avoin osallistuminen voi auttaa kehittämään toimien välistä synergiaa ja edistää yhteistä omistajuutta koko yhteisössä. Osallistavan sitoutumisen avaintekijä on löytää oikea tasapaino tehokkuuden ja riittävyyden välillä luottaen edelleen tunnettuihin osallistujiin, joilla **on luotettava asiantuntemusta**, mutta kuitenkin tuoden yhdistelmään **uusia näkökulmia** ilmastopoliitiikan tehostamiseksi.

Yhdistä erilaisten paikallisten ja alueellisten instituutioiden arvokkaita näkemyksiä

Osallistava MLG avaa ovensa usein sivuvaltaisille alemmille kansallisille viranomaisille, jotta ne voivat antaa hyödylliset näkökulmansa poliittiseen päätöksentekoon. Niiden ainutlaatuisten oivallusten vertikaalinen integrointi alusta alkaen voi merkittävästi sovittaa tietyn politiikan niiden paikan päällä olevien tietojen ja tarpeiden mukaiseksi ja tehostaa täytäntöönpanoa.

→ **Toimi nyt!** *Pyydä paikallisia ja alueellisia julkisyhteisöjä osallistumaan yhteisluovaan prosessiin oleellisten oivallusten ja etujen saamiseksi. Pyri myös saamaan mukaan erilaisia sidosryhmiä, jotka eivät ole "tavanomaisia" (esimerkiksi pääkaupungit tai taloudellisesti vahvat alueet), jotta voidaan varmistaa, että politiikka vastaa myös syrjäisempien alueiden tarpeita.*

Tee yhteistyötä muiden kansallisten elinten kanssa täydentävien politiikkojen kehittämiseksi

Yhtä tärkeää on tehdä horisontaalista kuin vertikaalista yhteistyötä, mikä tarkoittaa luomista yhdessä tai ainakin koordinoitua tietyn organisaation muiden osastojen kanssa sekä erillisten kansallisten yksiköiden sisällä. Tällainen lähestymistapa ei ainoastaan takaa monialaista kattavuutta, vaan se virtaviivaistaa erillisiä toimia, joita kussakin toimielimessä mahdollisesti työstetään. Tästä voi olla hyötyä, kun halutaan välttää ristiriitaisten tai päällekkäisten menettelytapojen aiheuttamia sekaannuksia.

→ **Toimi nyt!** *Riko raja-aitoja tekemällä yhteistyötä muiden ministeriöiden, virastojen ja muiden vastaavien tahojen kanssa päätöksenteossa, jotta he voivat oppia kokemuksistaan ja hyödyntää niitä. Varmista, että paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat luomalla säännöllisesti tiedonvaihtofoorumeita ja muita mahdollisuuksia. Varmista, että he saavat asianmukaista tukea resursseilla, valmiuksilla ja poliittisilla valtuuksilla, jotta he voivat osallistua tarkoituksenmukaisesti.*

Liitto yleiskokouksen kanssa

Hyödynnä kaikkia Euroopan yleiskokouksen **allekirjoittajia, koordinaattoreita ja kannattajia**, jotka edustavat **kokeneiden julkisten ja ei-julkisten toimijoiden valmista yhteenliittymää**, jolle MLG on jo tuttu. Näillä toimijoilla on hyödyllistä asiantuntemusta ilmastokysymyksistä, ja ne ovat yleensä avoimia yhteistyölle, mukaan lukien kansallisen politiikan parantamiseen tähtääviin toimiin.

Luo useita yhteyspisteitä, jotta asiaankuuluvat osallistujat voivat osallistua asianmukaisesti

MLG voi käyttää erilaisia vaihtelevia sidosryhmien sitouttamismenetelmiä. Osa toimijoista voi osallistua intensiivisempiin yhteisiin luomisprosesseihin, kun taas tiettyjä sidosryhmiä voidaan pyytää osallistumaan tiettyihin osiin. Kohdennettuja osallistujaryhmiä voidaan erityisesti pyytää kuulemaan politiikasta, kun taas kanavien laaja avaaminen julkiselle palautteelle ja kommentteille voi antaa vielä laajemman joukon mielipiteitä. MLG:n hyödylliset tulokset voidaan vielä moninkertaistaa, kun vastaajat saavat useita mahdollisuuksia osallistua. Muutamat palautekierrokset voivat tarjota sidosryhmille joustavuutta (koska niillä on useita mahdollisuuksia antaa palautetta siltä varalta, että niillä on ristiriitaisia aikasitoumuksia) ja mahdollistaa toistuvia työpanoksia.

→ **Toimi nyt!** Kannusta aktiivisesti keskeisiä sidosryhmiä osallistumaan asianmukaisesti (esimerkiksi yhteisellä luomisella, erityisellä panoksella, kohdennetulla kuulemisella tai kommentoinnilla). Muista suunnitella erilaisia yhteyspisteitä ja riittävästi aikaa moninkertaisille palautesilmukoille.

Kuule valtiosta riippumattomia sidosryhmiä, jotta voidaan tehostaa monialaisia näkökulmia

Monivaiheisen komponentin soveltaminen MLG:hen voi laajentaa tuotantopanosten kirjoa ja vahvistaa politiikan mahdollisuuksia käsitellä keskeisiä kysymyksiä kokonaisvaltaisemmin. Tämä voi tehostaa sen vaikutuksia, puhumattakaan sen hyväksymisen laajentamisesta tärkeimpien ulkoisten toimijoiden keskuudessa.

→ **Toimi nyt!** Hyödynnä hyväksi todettua *quadruple-helix* -lähestymistapaa, jolla pyritään siihen, että julkinen sektori tekee yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan, yritysten ja korkeakoulujen kanssa monipuolistaakseen näkökantoja ja varmistaakseen tarvittavat toimet ilmastotoimien toteuttamiseksi.

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Espanja

Kaupunkien ja kylien verkosto kohti kestävästä kehitystä (***Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat***) on avoin ja vapaaehtoinen ryhmä sitoutuneita kuntia, jotka tekevät yhteistyötä yhteisten painopisteiden ja tarpeiden mukaisesti. Verkostoon kuuluu joukko työryhmiä, joille kullekin on nimetty tekninen henkilöstö Barcelonan maakunnasta käsin, ja toisinaan **se myös kehottaa kansallisten hallitusten edustajia** antamaan koulutusta ja selvennyksiä kansallisen lainsäädännön soveltamisesta paikallisella tasolla. Jo perustetussa työryhmässä, jossa keskitytään nimenomaisesti Euroopan yleiskokoukseen, verkosto kokoaa nyt yhteen asiaankuuluvat akateemiset ja liike-elämän asiantuntijat, jotta se voi täydentää **ilmastokysymyksiä koskevaa monialaista lähestymistapaansa**. Kaiken menestyksensä perusteella verkosto alkaa laajentua myös **naapurimaakuntien** kuntiin, jotka ovat kiinnostuneita hyötymään sen vahvoista MLG-kokemuksista.

Miksi

vastuuvollisuus kannattaa sisällyttää monitasoiseen hallintoon?

Politiikalla, joka perustuu vastuulliseen MLG-pohjaiseen prosessiin, pyritään varmistamaan kaikille, myös yleisölle, itse tuloksena olevan politiikan yleisestä **legitiimiydestä**. Koska kullakin poliittisen ketjun osapuolella on selkeästi määritellyt tehtävät, toimeksiannot ja vastuut, tuloksena syntyvää politiikkaa voidaan pitää **vankempana, pätevämpänä, hyväksyttävämpänä ja oikeudenmukaisempana**. Samalla vahva vastuuvollisuus voi vielä lisätä sidosryhmien rakentavaa halukkuutta tehdä yhteistyötä muissa tulevaisuudessa toteutettavissa toimissa riippumatta siitä, ovatko ne mukana tässä nimenomaisessa tapauksessa vai eivät.

Korosta poliittiseen päätöksentekoprosessiin osallistuvien rooleja ja valtuuksia

MLG:n eri sidosryhmien kannat sekä edellytykset tai valtuudet, joiden mukaisesti niiden on toimittava tai osallistuttava toimintaan, olisi määriteltävä tarkasti. Näiden roolien ja odotusten selkeyttämistä suositellaan prosessien ohjaajille sekä kaikille asianomaisille viranomaisille ja muita ryhmiä edustaville tahoille (esimerkiksi muutamat valitut kaupungit tai muiden puolesta toimivat yhdistykset).

→ **Toimi nyt!** *Sekä prosessin alussa että sen aikana on aktiivisesti harkittava, onko tarpeen ottaa käyttöön erityisiä tehtäviä (esimerkiksi sisäisen valvonnan tarjoaminen) tai uusia toimeksiantoja (esimerkiksi erityinen rakenne, joka on luotu nimenomaan tietyn politiikan vuorovaikutusten hallitsemiseksi).*

Määritä selkeät vastuut ja välitavoitteet kullekin toimintaketjun vaiheelle

Hyvin määritellyssä prosessissa olisi määriteltävä keskeiset tehtävät, jotka on toteutettava prosessin jokaisessa vaiheessa, ja vahvistettava vertailuarvot, joilla mitataan niiden onnistunutta toteuttamista. Tämä selventää kaikkia asianosaisia sekä kaikkia ”vahtikoiria” siitä, mitä on tarkoitus toteuttaa ja kenen toimesta.

→ **Toimi nyt!** *Määritä avainvastuualueet tietyille yksiköille tai ainakin tietyille odotetuille rooleille. Käytä tarvittaessa valtuuttuja velvoitteita (esimerkiksi alempiin kansallisiin laitoksiin sovellettavia) osallistumisen varmistamiseksi sekä keskeisiä tulosindikaattoreita tehtävien arvioimiseksi, raportoimiseksi ja todentamiseksi kussakin vaiheessa.*

Liitto yleiskokouksen kanssa

The Covenant Europe provides proof in practice on successful contributions that local and territorial authorities can bring to policy-making processes, specifically to reach climate and energy targets. The Covenant Europe not only showcases local **commitment to implement climate action**, but provides an overview of how governments can contribute to national targets and European objectives. Thanks to their baseline inventories, vulnerability assessments and action plans, Signatories can provide valuable information to all levels of government on how action should be prioritised to address needs, from the community level to the national level.

The SECAPs developed, as well as the monitoring of the actions outlined therein, offer a set of roadmaps for stakeholders at any level to **monitor, report and verify** how actions are carried out on the ground. As public documents, they can also provide a means for citizens or other stakeholders to check on the progress made, thereby making Signatories accountable for the implementation of local priorities and actions. The SECAP process can also help subnational and national level authorities retain a clear overview of the impacts of the Covenant Europe Signatories' actions, and how they contribute to reaching the objectives of their respective countries' NECPs.

Varmista, että kaikki työpanokset arvioidaan asianmukaisesti mahdollisen yhdentymisen varalta

On tärkeää, että myös työpanoksia politiikkaketjussa käsitellään vastuullisesti. Kaikkien sidosryhmien palaute on otettava tasapuolisesti huomioon, jotta se voidaan mahdollisesti sisällyttää lopputulokseen. Tavoitteena on välttää sitä, että osapuolesta tuntuu siltä, että heidät on joko sivuutettu tai että vain etuoikeutetut toimijat todella vaikuttavat politiikkaan. Hyvin tehty vahva MLG viestii ja osoittaa kaikille, että se on oikeudenmukainen ja avoin prosessi, mikä herättää luottamusta antaa oma työpanoksensa mielekkäällä tavalla.

→ **Toimi nyt!** *Sovella due diligence -menetelmiä valvomalla syöttötietoja, arvioimalla palaute oikeudenmukaisesti (parhaiten selkeillä, julkaisuilla kriteereillä) ja seuraamalla hyväksytyjä työpanoksia poliittisen ketjun sisällä. Ihannetilanteessa olisi myös seurattava kaikkia mukana olevia toimijoita (riippumatta siitä, onko niiden työpanos hyväksytty vai ei) ja mahdollisesti annettava avointa tukea niille, jotka ovat toimittaneet tiettyjä ajatuksia, jotka on sisällytetty lopulliseen politiikkaan.*

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Alankomaat

Alankomaat on ottanut käyttöön yhteistyöhön perustuvan päätöksentekoprosessin (ns. *Polderen*, joka tulee sanasta "*inpolderen*", "uudisraivaus", joka perustuu patojen rakentamiseen vaadittavaan **yhteisymmärrykseen**). Tämä malli on juurtunut Alankomaiden kulttuuriin, jopa poliittiseen päätöksentekoon, kuten lisätä sidosryhmien vastuuta maan **ilmastosopimuksesta**. Osana tätä aloitetta kansallinen hallitus perusti uuden operatiivisen osaston, jonka avulla lähellä olevat kunnat voivat tehdä keskenään parempaa yhteistyötä molempia osapuolia koskevien kestävien energiatavoitteiden saavuttamiseksi. Vaikka maan hallintotavassa hahmotellaan 12 maakuntaa, nyt on luotu 30 uutta aluetta, joiden avulla kunnat voivat paremmin suunnitella **yhteisiä hankkeita perinteisten hallinnollisten rajojen yli**. Tämä nopeuttaa täytäntöönpanoa, ja lisäksi ne hyötyvät kustannussäästöistä välttämällä päällekkäistä työtä, yhdistämällä henkilöstöresursseja ja jopa yhdistämällä toimipaikkoja yhtenäisempiin hankekohteisiin. Vastuuvelvollisuuden varmistamiseksi kullakin 30 uudella alueella on kuntaansa edustava asiantuntijalautakunta, jonka tehtävänä on laatia ehdotuksia, jotka kunkin kunnan on hyväksyttävä. Ajatuksena on, että kansallisella tasolla asetettuja tavoitteita ei panna täytäntöön ainoastaan paikallisella tasolla vastuullisella prosessilla, vaan että paikalliset painopisteet voidaan määritellä yhteisesti ja että ne voidaan "siirtää ylöspäin", jotta kansallisista prosesseista voidaan paremmin informoida.

Miten monitasoinen hallinto voi parantaa tehokkuutta?

Usein sillä, miten vaikuttava politiikka voi lopulta olla, ja sillä, miten tehokkaasti MLG-periaatteita sovelletaan on suora korrelaatio. Hyvin suunnitellut MLG-kehukset ja -vuoropuhelut toimivat yleensä paremmin ja innostavat siten sidosryhmiä osallistumaan aktiivisemmin. Kun toimijat ymmärtävät, milloin, miten ja miksi heidän työpanoksilla on merkitystä, se voi johtaa **tarkoituksenmukaisempiin toimiin**. On myös syytä korostaa, että mitä tehokkaammin MLG:tä sovelletaan politiikkaan, sitä kustannustehokkaampi se voi olla, **kehitysyhteistyöstä** rahoitukseen/investointeihin ja täytäntöönpanoon kautta linjan.

Euroopan yleiskokous tarjoaa täydellisen lähtökohdan keskustella siitä, miten monitasoisia toimia voidaan virtaviivaistaa ja hyödyntää ilmastonmuutoksen torjunnassa. Se tarjoaa tilaisuuden, jota ei kannata olla käyttämättä: lujittaa kumppanuuksia, kuten kansallisten julkisten elinten (esimerkiksi ministeriöiden tai energiavirastojen) ryhtymistä kansallisiksi koordinaattoreiksi. Sen lisäksi, että niistä tulee keskeisiä liittolaisia, jotka tukevat allekirjoittajia omien sitoumustensa täyttämässä, ne voivat tietenkin myös ohjata niitä varmistamaan, että ne edistävät **kansallisten tavoitteiden yhteistä täytäntöönpanoa**.

Päätä, kuinka muodollisia rakenteiden on oltava, jotta toimet olisivat tehokkaita

Se, pitäisikö MLG:n käyttää virallisia vai epävirallisia prosesseja, voi vaihdella maittain ja jopa politiikasta toiseen. Joissakin tapauksissa virallisemmat puitteet voivat olla tärkeitä, jotta voidaan antaa vahvempaa toimivaltaa ja koordinoida poliittista prosessia. Muissa tapauksissa vähemmän muodollisten mekanismien joustavuus voi olla hyödyllistä – keskeisenä tavoitteena on edelleen määritellä lähestymistapa, joka soveltuu parhaiten tiettyssä tilanteessa.

→ **Toimi nyt!** *Kartoita asiaankuuluvat sidosryhmät, jotta voidaan tiedottaa sopivan yhteistyörakenteen ja tietojenvaihdon kehittämisestä, erityisesti ottaen huomioon keskeisten toimijoiden realistiset valmiudet. Myös muodollisempien foorumien tapauksessa on kuitenkin varmistettava, että näille toimijoille (esimerkiksi kansallista tasoa alempien instituutioiden ja/tai valtioista riippumattomien alojen) annetaan riittävästi tilaa järjestää ja kehittää täydentäviä rakenteita.*

Hahmottele yhteiset painopisteet, erityiset tavoitteet ja odotetut tulokset

MLG:n toiminta on tehokkaampaa, kun tavoitteet ja tuotokset on määritelty hyvin poliittisen ketjun jokaisessa vaiheessa. Käytännössä tämä voi tarkoittaa prosessin hallintaa useissa vaiheissa, jotka on tehty aiempien vaiheiden tulosten ja kokemusten pohjalta – myös kansallisista tiedoista, puitteista ja esityslistoista tiedottaminen voi osoittautua olennaiseksi. Tämä lähestymistapa voi auttaa linjamaan ja optimoimaan politiikkaa, virtaviivaistamaan käytettävissä olevia resursseja ja varmistamaan kohderyhmien toimet.

→ **Toimi nyt!** *Keskustelkaa yhdessä eri tasojen painopisteistä, jotta tavoitteet ja tulokset voidaan erottaa lyhyen ja pitkän aikavälin aikatauluista. Löytäkää ratkaisuja, joissa yhdistetään varoja sovitetaan valmiuksia ja käytetään resursseja tehokkaasti hyötyjen maksimoimiseksi eri painopisteiden mukaisesti. Luokaa vertikaalisia (eli paikallis- ja alueviranomaisia) ja horisontaalisia (eli kansallisia julkisyhteisöjä) kumppanuuksia sen varmistamiseksi, että halutut tavoitteet ja tuotokset todella vastaavat kansallisia odotuksia ja että ne synergisoivat muiden kansallisten prosessien kanssa.*

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Belgia

Flanderin aluehallitus hyväksyi äskettäin **Flanderin ilmastosopimuksen** yhteistyössä kuntien kanssa varmistaakseen sen **tehokkaan yhteyden paikallisiin tarpeisiin**, mukaan lukien hillitsemis-/energiapilari, joka on nimenomaisesti yhdenmukaistettu Euroopan yleiskokouksen noudattamiseksi. Lisäksi ajatus osallistamisesta perustuu alusta alkaen paitsi viranomaisten väliseen vuorovaikutukseen myös muihin toimijoihin (myös asukkaisiin), joita kannustetaan antamaan työpanoksensa ja määrittelemään konkreettisia tapoja, joilla he voivat henkilökohtaisesti edistää tehokkaasti paikallisten/alueellisten tavoitteiden saavuttamista. Flanderin ilmastosopimuksessa määrätään myös seurantajärjestelmästä, joka otetaan huomioon puolivuositaisissa edistymisraporteissa. Niiden pohjalta **vertaillaan tuloksia asetettuihin tavoitteisiin**, myös asianomaisten toimijoiden kesken järjestetyissä kokouksissa.

Mukauta vuorovaikutusta käyttämällä asianmukaisia työmuotoja

Ilmastomuutoksen torjuminen poliittisilla ratkaisuilla voi usein olla tehokkainta, jos sen monialaiset ja toisiinsa liittyvät haasteet ensin puretaan. Koska jokaisen maan tilanne on ainutlaatuinen, mitään “evästeen leikkaavaa” lähestymistapaa ei voida tarjota, mikä tarkoittaa, että MLG:n olisi oltava asianmukaisesti räätälöity kohdistumaan kaikkein kriittisimpiin ongelmiin. Ilmastotoimet edellyttävät todellakin paikallisten ja kansallisten olosuhteiden kannalta sopivien menetelmien löytämistä ja soveltamista. Euroopan yleiskokous tarjoaa mahdollisuuksia tutustua allekirjoittajien ja koordinaattoreiden jo käyttämiin menetelmiin, jotka voivat innostaa onnistuneita työskentelytapoja, joiden avulla toimijat voivat ratkaista ilmasto-ongelmat yhdessä.

→ **Toimi nyt!** *Jaa pääaiheet temaattisiin yksiköihin ja jaa toimintaketju hallittaviin vaiheisiin. Nimeä erityisiä sidosryhmiä ja mekanismeja (esim. erityisiä työryhmiä, kohdennettuja työpanoksia tai erityisiä konsultaatioita) – ihannetapauksessa näillä ryhmillä tai henkilöillä on selkeät toimeksiannot ja tavoitteet. Kartoita kullakin tasolla, mitkä menetelmät voivat toimia hyvin, ja määritä mahdolliset toimenpiteet, jotka ovat vielä tarpeen poliittisten tavoitteiden edistämiseksi. Samalla varmista, että yhtenäinen kertomus pysyy esillä ja osoittaa, miten yksittäiset työpanokset vaikuttavat suurempaan kuvaan.*

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Italia

Italia on onnistunut erityisesti nopeuttamaan ilmastotoimien suunnittelua MLG:n kautta yhdistämällä tehokkaasti ilmastotoimien ja energia-alan toimet, joita edistetään Euroopan yleiskokouksen kautta, Euroopan jälleenrakennus- ja kehitysrahastojen (EAKR) kohdentamiseen. Esimerkiksi sekä Sisilian että Emilia Romagnan alueviranomaiset käyttävät EAKR:n varoja varmistaakseen paikallisviranomaisten vahvan energia-alan toimintasuunnitelman kehittämisen. Lisäksi SECAP-suunnitelmat ovat viime aikoina olleet ennakoedellytys sille, että ne voivat saada EAKR:n rahoitusta jatkotoimiin (esimerkiksi Sisilian kunnallisille energiajohtajille tai Emilia-Romagnanin julkisten rakennusten kunnostamiselle). Vaikka se ei ole ainoa esimerkki tällaisesta hyvästä käytännöstä ilmasto**rahoituksessa**, se osoittaa varsin hyvin, että **varojen ja kentällä toteutettavien suunnittelun/toimien väliset selkeät yhteydet** voivat edistää tehokkaasti prosesseja ja vaikutuksia useilla tasoilla.

Miten monitasoinen hallinto johtaa **johdonmukaisuuteen?**

MLG:n olisi oltava johdonmukainen sen kanssa, miten asiat toimivat laajemmassa kansallisessa kontekstissa, ja sen prosessien olisi itse edistettävä tietyn maan **politiikan** laajempaa **johdonmukaisuutta**. Poliitikat, jotka on alun alkaen suunniteltu vastaamaan muiden toimijoiden tarpeita ja toimeksiantoja, on yleensä paremmin **sovitettu alakansallisiin esityslstoihin** ja valmiuksiin. Tällainen sisäänrakennettu täydentävyys tarkoittaa, että sidosryhmät ovat todennäköisesti halukkaampia osallistumaan päätöksentekoprosesseihin.

Samalla politiikan synergia muiden kanssa tai muilla hallintotasoilla auttaa **välttämään päällekkäisyyksiä, irtisanomisia ja hämmennystä**. Se auttaa kansallisia elimiä valmistautumaan paremmin politiikan **sopusointuiseen ja nopeaan täytäntöönpanoon**. Paikalliset toimet voivat auttaa vahvistamaan ja jopa edistämään kunnianhimoisia tavoitteita kansalliselle politiikalle. Lisäksi synergioita voidaan hyödyntää myös kansainvälisesti hyödyntämällä asiaankuuluvia kansainvälisiä aloitteita (esimerkiksi Euroopan yleiskokous) ja jo olemassa olevia resursseja, jotta opittuja asioita voidaan mukauttaa siten, että "pyörää ei tarvitse keksiä kokonaan uudelleen" ilmastopolitiikan kehittämisessä.

Politiikan kehittämisen yhdenmukaistaminen paikallisen, alueellisen ja kansallisen tason kanssa

Asianmukainen yhdenmukaistaminen eri tasojen kanssa on tärkeä edellytys yhdenmukaisen päätöksenteon kehittämiselle, ja paikallis- ja aluehallinto olisi kohdennettava tärkeimpinä sidosryhminä. On kuitenkin ratkaisevan tärkeää pitää mielessä niiden yksittäiset oikeudenkäyttöalueet, prosessit, asialistat ja painopisteet sekä kunnioittaa ja tukea niiden valmiuksia ja halukkuutta osallistua niihin. Selkeästi ymmärrettävien roolien ja toimeksiantojen avulla voidaan optimoida mahdolliset työpanokset eri tasoilla, ja kaikki mahdollistavat edellytykset, jotka on pantava täytäntöön, olisi yksilöitävä.

→ **Toimi nyt!** Suuntaa politiikka siten, että se on linjassa niiden toimijoiden asialistojen ja tarpeiden kanssa, joiden osallistuminen katsotaan olevan ratkaisevaa. Joissakin tapauksissa voi olla tarpeen painostaa (esimerkiksi velvoitteita), luoda selkeät puitteet tai tarjota kannustimia ja tukea (esimerkiksi erityisiä toimeksiantoja tai resurssiapuja), jotta ne voivat osallistua itse prosessiin ja sen täytäntöönpanoon. Arvioi säännöllisesti, mikä on toiminut hyvin ja missä olosuhteissa, ja hyödynnä näitä näkemyksiä innovoinnin tukemiseksi ja onnistuneen politiikan edistämiseksi.

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Suomi

Suomen hallitus on siirtymässä hajanaisista ilmastotoimista kohti yhtenäisempää lähestymistapaa. Kun kaikki kansalliset ministeriöt (ja niiden vastaavat alat yleensä) pohtivat aiemmin, miten ilmastonäkökohdat sisällytetään niiden omiin suunnitelmiinsa ja mitä ilmastomuutos merkitsee niille erikseen, hallitus on nyt uudistamassa toimintatapaa elinten välillä tavoitteenaan **luoda johdonmukaisempia organisatorisia synergioita**. On jo selvää, että monipuolisempi vuorovaikutus voi edistää sekä osallisuutta että osallistumista, mutta suomalaiset toimijat ovat myös havainneet, että tällainen yhteistyö johtaa nopeutettuihin aikatauluihin ja parantaa tuloksia johdonmukaisemmin. Ne ovat yhä enemmän sitä mieltä, että sidosryhmiä on koordinoitava kaikissa ilmastotoimissa, erityisesti yhdistämällä sopeutumisen hillitsemiseen. Suomi tekee jo nyt aktiivisesti työtä tämän tavoitteen saavuttamiseksi MLG:n kautta, ei ainoastaan kansallisten elinten kesken, vaan myös ottamalla nimenomaisesti mukaan sopimuksen allekirjoittajat **varmistakseen, että paikallisten ilmastonsietokyvyn tarpeet ja käytännöt ovat johdonmukaisia**.

Maksimoi synergiat ja minimoi ristiriidat muiden prosessien kanssa

MLG:n pitäisi itse edistää johdonmukaisuutta muiden poliittisten prosessien kanssa. Erityisesti kansalliset toimijat voivat auttaa yhdenmukaistamaan tiettyä politiikkaa muiden rinnakkaisten toimien kanssa. Samalla valtiotasoa alemmat hallintotahot ovat ihanteellisessa asemassa tuoda esiin mahdollisia esteitä, jotka voivat haitata politiikan menestyksestä toteuttamista tuotantoketjun loppupäässä. Lisäksi sidosryhmien vaikutusmahdollisuuden lisääminen asiaankuuluviin kansainvälisiin aloitteisiin ja hankkeisiin auttaa luomaan synergiaa paikallisten ja kansallisten toimien välille, jotka täydentävät eurooppalaisia ja maailmanlaajuisia hyviä toimintatapoja.

→ **Toimi nyt!** *Analysoi institutionaalisia näkökulmia kaikilla tasoilla, jotta saadaan selville ne kohdat, joissa nykyiset ja tulevat poliittiset prosessit voivat olla tarpeettomia tai toisiaan täydentäviä. Yksilöi mahdolliset esteet, jotka on voitettava, mukaan lukien se, miten poliittinen muutos (esimerkiksi vaalit tai poliittisten puolueiden määräävä asema) voi vaikuttaa MLG-prosessin perustamiseen tai toimintaan.*

Monitasoinen hallinto toiminnassa → Kreikka

Vaikka Kreikan hallitus hyväksyi oman **Kansallisen sopeutumisstrategiansa** vuonna 2016, monet Kreikan alueet kehittävät parhaillaan omia **alueellisia sopeutumis suunnitelmiaan**, ja jotkin kaupungit ovat kehittäneet omia suunnitelmiaan. Vuonna 2017 Ateena hyväksyi oman **selviytymisstrategiansa** vuodeksi 2030, mutta äskettäin se on alkanut laatia **paikallista sopeutumis suunnitelmaa**, jolla tuettaisiin myös Euroopan investointipankin **luonnonpääoman rahoitusjärjestelmästä** saadun lainan täytäntöönpanoa.

Liitto yleiskokouksen kanssa

Euroopan yleiskokouksen periaatteiden sisällyttäminen entistä voimakkaammin kansallisiin prosesseihin voi auttaa **”raja-aitojen murtamisessa** ja parantaa politiikan linjausta. Sen lähestymistavan johdonmukainen soveltaminen (esimerkiksi Euroopan yleiskokouksen **muodollinen hyväksyminen** ja/tai siihen liittyvät erityiset velvoitteet) saa kansalliset viranomaiset kehittämään arvokkaan ja johdonmukaisen joukon päästökartoituksia, sopeutumistoimenpiteitä ja hillitsemistoimia, **joilla voidaan tiedottaa ja innostaa korkeamman tason prosesseja.**

Lisäksi Euroopan yleiskokouksen entistä johdonmukaisempi hyödyntäminen voi tarjota objektiivisen **ankkurointikohdan, joka ohjaa sopusointuista päätöksentekoa** kaikilla tasoilla, mukaan lukien poliittisen muutoksen sietokyvyn vahvistaminen. Kansalliset ja alueelliset koordinaattorit voivat edustaa johdonmukaista kanavaa, jonka kautta allekirjoittajat voivat yhdenmukaistaa kansallisia prosesseja ja nopeuttaa kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia edistävien paikallisten SECAP-suunnitelmien kustannustehokasta käyttöönottoa.

Mitkä **keskeiset toimet** vahvistavat monitasoista hallintoa?

MLG-ohjelma on elintärkeä väline, jolla voidaan lisätä politiikan kehittämistä kaikilla tasoilla, ja se **soveltuu erityisen hyvin ilmastotoimiin**. Sitä voi soveltaa sekä kokonaisvaltaisen politiikan luomiseen ja täytäntöönpanoon että yksittäisiin aiheisiin, kuten päästöihin, hillitsemiseen, energiaan, liikkuvuuteen, sopeutumiseen, häiriönsietokykyyn jne.

Ottamalla käyttöön tässä julkaisussa esitetyt MLG:n suositukset, päätöksentekoprosessit hyötyvät hyödyllisistä, monitahoisista vaikutuksista, kuten:

- **tarkoituksenmukaisesta vuoropuhelusta** läpinäkyvän ja ennakoivan viestinnän avulla;
- erilaisista työpanoksista, jotka johtavat **sidosryhmien** laajaan **omistajuuteen**;
- pitkän aikavälin **legitimiteetistä** ja laajasta halukkuudesta sitoutua tulevaisuuteen;
- **vankan politiikan** entistä **kustannustehokkaammasta** kehittämisestä ja täytäntöönpanosta;
- entistä vaikuttavammista **paikallisten ja alueellisten painopisteiden mukaisista** toimenpiteistä; ja
- synergian vahvistamisesta ja eri toimien **yhdenmukaisemmasta yhteensovittamisesta**.

Toiminnan innoittamiseksi seuraavassa on tiivistetty yhteenveto tämän asiakirjan muiden osien keskeisistä kohdista, joita voidaan käyttää myös **monitasoisena hallinnon tarkistuslistana** puutteiden tunnistamiseksi ja MLG-prosessien käyttöönottamiseksi jo tänään:

MLG, jota sovelletaan **avoimesti** kaikissa päätöksentekoprosessin vaiheissa, on arvokas investointi avoimuuden institutionalisoimisessa.

- **selkeät** tavoitteet, rakenteet, aikataulut ja vaiheet
- **avomielisyys sidosryhmiä, rooleja ja työpanoksia kohtaan**
- **tietoja** annetaan **aktiivisesti käyttämällä** käyttäjäystävällistä terminologiaa ja helppokäyttöisiä kanavia

Osallistavat järjestelmät, jotka perustuvat osallisuuteen, ovat vahvan MLG:n ytimessä, ja niitä voidaan soveltaa politiikan suunnittelusta sen toteutusvaiheeseen.

- **paikallisilta, alueellisilta ja kansallisilta** instituutioilta pyydetty näkemykset
- asianmukainen kuuleminen **myös muita kuin julkisia viranomaisia**
- **taatut yhteyspisteet**, jotta koko toimintaketjuun on mahdollista osallistua

Kun MLG määrätään **vastuuvolliseksi** alusta alkaen, tuloksena syntyvistä päätöksentekoprosesseista tulee myös vankempia joka vaiheessa.

- sidosryhmien tehtävät ja **toimeksiannot**
- selkeästi määritellyt **vastuut** ja **välitavoitteet** kussakin vaiheessa
- kaikki työpanokset, jotka on **asianmukaisesti arvioitu**, jotta ne voidaan sisällyttää politiikkaan

Sillä miten **tehokkaasti** MLG:tä sovelletaan poliittiseen ketjuun, voi olla suora yhteys senvaikuttavuuteen todellisessa maailmassa.

- asianmukainen osallistuminen **virallisten ja/tai epävirallisten** rakenteiden kautta
- **asiayhteyden perustuvat painopisteet**, erityiset tavoitteet ja odotetut tulokset
- eri tehtäviä ja sidosryhmiä varten räätälöidyt **työmuodot**

Johdonmukainen lähestymistapa MLG:hen itsessään pitäisi väistämättä taata, että politiikat yhdenmukaistetaan asianmukaisesti kansallisessa kontekstissa.

- **yhdenmukaistaminen** muiden paikallisten tai kansallisten **puitteiden ja toimeksiantojen kanssa**
- mahdollisimman suuri **synergia** ja minimaaliset **ristiriidat** muiden toimintojen kanssa

MLG:n tukemiseksi lukijoita kannustetaan voimakkaasti ottamaan yhteyttä **Euroopan kaupunginjohtajien yleiskokouksen toimiston** edustajiin ja **hyödyntämään Euroopan yleiskokouksen arvokasta asiantuntemusta**, jota sen **allekirjoittajat, koordinaattorit ja kannattajat** omaavat.

**Monitasoinen hallinto
(ilmastoa koskevassa) toiminnassa –
Luodaan yhdessä poliittisia
ratkaisuja ilmastonmuutoksen
torjumiseksi**